

FISKARS

kyläkysely
raportti

Ville Leino

Johdanto

Fiskarsin ruukissa tehtiin kyselytutkimus vuoden 2003 loppupuolella. Vastauksia saatiin mukavasti: yhteensä 69 lomaketta palautettiin. Vastaajista 44 oli naisia ja 25 miehiä. Mikäli kohdan ”Taloudessani asuu ___ ihmistä” tulokset lasketaan yhteen saadaan tulokseksi 176. Tutkimuksen takana seisoo siis vaikuttava joukko vastaajia. Tutkimus paljasti, että pääsääntöisesti ruukin asioihin oltiin tyytyväisiä. Vaikka aina löytyy parannettavaa, on olennaista se, että jo nykyisellään Fiskars tarjoaa asukkailleen mukavan paikan asua ja toimivan yhteisön, jonka varaan on hyvä rakentaa tulevaisuutta.

Kysymyksessä kaksi näkyy jo hyvin asukkaiden yleisesti ottaen positiivinen asenne ruuikin tilaan. Kohta ”Fiskarsissa on hyvä asua” on saanut keskiarvoksi 1,41. Jo tätä voidaan pitää luottamuslauseena ruuikin tämänhetkiselletilalle. Toisaalta voidaan olettaa, että asukkaat oletusarvoisesti ovat tyytyväisiä asuinpaikkaansa, sillä miksi muuten he siellä asuisivat. Tästä johtuen tätä korkeaa keskiarvoa ei voida pitää kovin yllättävänä. Kyseisessä kohdassa jopa n. 75% vastaajista ilmoitti olevansa täysin samaa mieltä tämän asian kanssa. Tämäkin jäi tosin kohdan ”Koen oloni turvalliseksi Fiskarsissa” varjoon: tässä kohdassa kyseinen prosentti oli n. 85. Myös muiden kohtien saamat vastaukset heijastelivat tätä tyytyväisyyttä. Miesten ja naisten välillä ei vastauksissa näkynyt suurta eroa, ainoastaan kohdassa ”Kylän väestökehitys on elinvoimaista” miesten ja naisten mielipiteet erosivat hieman, tässäkin ero on kuitenkin käytännössä katsoen merkityksetön. Kohdasta ”Muuta” löytyi kuitenkin muutamia parannusehdotuksia. Yksi vastaajista toivoisi parempaa informointia kyläyhdistyksen toiminnasta. Kyseinen henkilö ei Fiskarsissa asumansa ajan aikana ole saanut minkäänlaista tietoa kyseisistä asioista. Siwan ilmoitustaulu ei hänen mukaansa ole riittävä tiedotuspaikka. Erään toisen vastaajan mukaan kuilu hiljattain muuttaneiden ja alueella kauemmin asuneiden ihmisten välillä on liian suuri. ”Vanha väestö suhtautuu varautuneesti jopa ennakkoluuloisesti uusiin. Uudet ovat vähän sisään lämpiävä porukka.” hän kirjoittaa. Hänen mukaansa on tärkeää, että ruuikin kehittämistoimet ovat kaikkia ryhmiä hyödyttäviä.

Kysymys kolme heijastelee myös asukkaiden kohtuullista tyytyväisyyttä. Yritystoiminnan ja yritysten välisen yhteistyön lisäämistä kannatettiin kohtuullisella innolla. Tässä olisi siis selvästi yksi kehittämisen paikka. Samaa voidaan sanoa kysymyksen muihin kohtiinkin sillä sekä kohta ”Kylän luonto- ja perinnekohteita on kehitettävä”, että kohta ”Kylän yritysten palvelujen markkinointia on lisättävä” saivat kannatusta (keskiarvot 1,97 ja 2,29). Erityisesti miehet olivat luonto- ja perinnekohteiden kehittämisen kannalla keskiarvon ollessa 1,58 kun naisten vastaava oli 2,17. Voidaankin pohtia mistä kyseinen ero saattaa johtua. Ovatko kyseiset kohteet vain yleisesti lähempänä miesten sydämiä vai ovatko naiset tässä suhteessa vain vähempään tyytyväisiä. Jotain näkökulmaa tähän kohtaan ehkä tarjoaa se, että kaksi naista oli kirjoittanut ”Muuta” kohtaan omista peloistaan Fiskarsin muuttumisesta ns. turistiryksiksi. Muita kohdassa ilmi tulleita asioita oli mm. alueen yritystoiminnan monipuolistaminen. Ilmeisesti ruuikin tämän hetken yritystoiminta on jossain suhteessa yksipuolista. Erään toisen vastauksen mukaan ”Yritystoimintaa on kehitettävä laajemmin yhteistyössä koko kunnan ja seudun yrittäjien kanssa. Yksi kylä ei voi paljon tehdä.” Eräs asukas myös peräänkuulutti edullisia ja isoja tontteja tarjottavaksi ihmisille, jotta ruukkiin saataisiin houkutelua väkeä pääkaupunkiseudulta. Skeittipaikankin laajennusta haluttiin.

Kysymyksessä neljä voidaan nähdä ensimmäiset merkit siitä, että ihmiset eivät ole tyytyväisiä jokaiseen asiaan Fiskarin kylässä. Varsinkin postipalveluiden järjestämisessä on selvästi paljon tehtävää. Kyseisen kohdan keskiarvo oli 4,20, mitä voidaan pitää jo todella huonona. Fiskarsiin kaivattiin selvästi ainakin asiamiespostia. Tässä olisi jollekin paikalliselle yrittäjälle oiva vinkki. Kyseisessä kohdassa peräti 65% ilmoitti olevansa täysin eri mieltä ko. kohdan kanssa. Huonot keskiarvot löytyivät myös kohdista ”Nuorisotoimintaa on riittävästi”, ”Julkinen liikenne on toimiva” ja ”Pankkipalvelujen hoitaminen on hyvin järjestetty”. Koulurakennuksen kuntoa moitittiin ja nuorisolle kaivattiin mielekästä tekemistä. Eräässä vastauksessa toivottiin tilaa jossa nuoret voisivat korjata esimerkiksi mopoja ja autoja. Julkisen liikenteen tilaa moitittiin varsinkin viikonloppujen osalta. Autottoman on erittäin vaikea matkustaa lähikeskuksiin juuri ko. aikoina. Useammassakin vastauksessa toivottiin viikonloppuyhteyttä Karjaalle. Pankkipalveluissa asia joka tuli monessa vastauksessa ilmi, oli pankkiautomaatin - nimenomaan vuorokauden ympäri auki olevan - puuttuminen. Vastaajat kokivat myös, että tarjolla oleva rahannostomahdollisuus ohjaa heidän ostoksensa liaksi sinne, missä tämä rahannostomahdollisuus on tarjolla. Pohjassa oleva automaatti taas aukeaa liian myöhään(kello 6.00) joten vuorotyöläiset joutuvat tekemään ostoksensa toisaalla, mikä taas tarkoittaa rahavirtaa pois ruukista. Jotain positiivistakin kylän asioissa on, sillä ”Tarjonta matkailijoille on riittävä”(ka 2,16) ja ”Kulttuuritarjontaa on riittävästi”(ka 2,12) saivat kohtuullisen korkeat keskiarvot. Tosin kulttuuritarjonnan ollessa kyseessä voidaan olettaakin, että vastaajat ovat tyytyväisiä tilanteeseen, sillä osa ihmisistä ei

varmasti anna asialle paljoakaan huomiota. Yleisiä käymälöitä vaadittiin monessa vastauksessa. Eräs vastaaja kiteytti tämän lauseeseen ”Pusikot kovassa käytössä”. Myös parkkipaikkojen vähyyttä moitittiin muutamassa vastauksessa. Se mikä tässä kysymyksessä on huomionarvoista on, että vain murto-osa ihmisistä oli täysin tyytyväisiä tässä kysymyksessä esitettyihin asioihin. Ruukissa on siis kaikesta huolimatta selvästi paljon asioita mihin asukkaat eivät ole tyytyväisiä, ja osa asioista vaatii selvästi nopeaa asioiden korjaamista.

Viidennen kysymyksen kohdalla ei tutkimuksen mukaan selvinnyt suurta tyytymättömyyttä muihin asioihin kuin autojen nopeusrajoitusten noudattamiseen. Keneltäkään ei asian parantamiseksi varsinaisesti tullut ideoita, jolloin voidaankin päätellä, että ainoa keino on valvonnan lisääminen, mikä tosin tuskin on mahdollista. Vaikka jätehuolto saikin kohtuullisen arvosanan asukkailta, sitä arvosteltiin monessa vastauksessa. Kompostoreita ja jätelajittelupaikkoja vaadittiin useasti. Muutamassa vastauksessa kiinnitettiin myös erityishuomiota valaistuksen heikkouteen, varsinkin kylälle ja tunnelille. Lisäksi muutama tie on täysin valaisemattomia. TV-kanavista esille nousi Sub TV:n ja Digi-kanavien puute. Voidaan kuitenkin sanoa, että tämän kysymyksen käsittelemät asiat ovat ruukissa kohtuullisen hyvässä kunnossa, eikä esiin noussut mitään kovin suuria puutteita. Erityisesti puhelinyhteyksien toimivuuteen oltiin tyytyväisiä.

Kuudennesta kysymyksestä ei jälleen mitään erityistä huomautettavaa löytynyt. Ainoa asia mikä tästä kysymyksestä varsinaisesti tulee ilmi on jälleen asukkaiden huoli ruukin muuttumisesta turistirysäksi. Useammassakin vastauksessa kerrottiin, että kesäisin on jo tarpeeksi matkailijoita, ja heitä ei välttämättä haluta enää lisää, tosin tämä koski vain kesäaika: talvella turisteja ei ole tarpeeksi. Toinen asia mikä tuli ilmi vastauksista, oli joen ruoppaus. Joka tapauksessa selvästi yli puolet asukkaista oli tyytyväisiä tässä kysymyksessä esitettyihin asioihin, juuri matkailua koskevan kohdan ollessa ainoa poikkeus. Selvimmin asukkaat olivat tyytyväisiä ulkonäköseikkoihin, eli kohtiin ”Fiskarsin tienvarsinäkymät ovat siistit” ja ”Kylämaisema on hyvin hoidettu”.

Kysymyksessä seitsemän nousee selvästi esille asukkaiden tyytymättömyys yhdistykseen liittyvän yhteistyön toteutumiseen. Sekä yhdistysten välisiä, että yhdistysten ja kunnan välisiä yhteyksiä koskevat kysymykset keräsivät kaikkein vähiten tyytyväisyyttä osoittavia vastauksia. Voidaan tietysti olettaa, että kohdan ”en osaa sanoa” ympyröineet, eivät osaa sanoa sen vuoksi, että he eivät ole kyseisissä yhdistyksissä osallisena, joten ko. kohdan valinta osoittaa ainoastaan tietämättömyyttä. Tähän saattaa liittyä myös se, että useassa vastauksessa valiteltiin yhdistysten tiedotuksen vähäisyyttä. Sähköpostin välityksellä tapahtuva tiedottaminen ei saavuta kaikkia joita se saattaisi kiinnostaa. Eräs vastaaja esittikin idean julkaisusta alueen yhdistyksistä, jossa olisi tietoa yhdistyksistä, niiden toiminnasta ja osallistumismahdollisuuksista. Lisäksi oltiin tyytymättömiä asukkaiden osallistumiseen yhteisten asioiden hoitoon, vain n. 27% vastaajista oli samaa mieltä ko. kohdan kanssa. Tämä on sinänsä outoa, sillä jos kaikki ovat tyytymättömiä toisten osallistumiseen, niin kuka itseasiassa tekee ns. ”oman osansa”? Muihin kysymyksen kohtiin oltiin jälleen kohtuullisen tyytyväisiä. Eniten peräänkuulutettiin ns. vanhojen ja uusien asukkaiden mukaan ottavaa toimintaa.

Kysymyksessä kahdeksan jatketaan pääosin samoilla linjoilla kuin edellistenkin kysymysten kanssa. Suurempia epäkohtia ei tullut esille, vaan vastaajat olivat kohtuullisen tyytyväisiä kaikkiin kysymyksessä esitettyihin asioihin. Paras keskiarvo saatiin kohdasta ”Tunnen kuuluvani tähän ympäristöön”. Huonoin taas saatiin ruukin sisäistä tiedonkulkua koskevassa kohdassa. Noin 40% ilmoitti olevansa ainakin jokseenkin eri mieltä kyseisen kohdan kanssa. Siwan ilmoitustaulun ja sähköpostilistan riittämättömyyttä valitettiin jälleen.

Kysymyksessä yhdeksän kysyttiin sitä minkälainen Fiskars olisi viiden vuoden kuluttua, mikäli se kehittyisi vastaajan toivomalla tavalla. Koska tästä kysymyksestä ei voi tehdä tilastointia yms. esittelen tässä muutamia vastauksia.

- ”Osuuskunnan hegemonia” vähenee

- Ruukki on arvokas esteettisenä kokonaisuutena, jonne ei tulisi sijoittaa moderneja riitasointuja. Useimmat näyttelyiden häkkyrät ovat kertakäyttöaitetta.
- Asukkaat arvostaisivat toisten yhteistä omaisuutta (ei potkisi lampuja, postilaatikoita, rikkoisi leikkipuistoa). Huomioisi muut asukkaat käytöksessään, kuten esim. kerrostalojen rapuissa on pakko...
- Joessa voisi uida! Joka asunnossa laualattiat & puulämmitys. Yhteinen olohuone.
- Vireämpi, tunnetumpi, vielä parempi paikka asua ja työskennellä. Kunta pitää saada mukaan kehittämään kylää.
- Vireä asukkaiden osallisuutta kannustava ja ympäristön arvoja (luonto+kulttuuri) vaaliva kulttuurikylä, jossa enemmän pienyritystoimintaa ja etätyötä. Fiskars -yhtiö edelleen vahvasti mukana, mutta demokraattisempina toimijana. Asukasmäärä hieman suurempi. Uudisrakentamista hallitusti oikealla tyylillä oikeisiin paikkoihin.
- Täällä olisi kylän yhteinen tapaamispaikka, johon kaikki haluaisivat tulla. Täällä kävisi turisteja syksy/talvi/kevät-kaudella.
- Enemmän tapahtumia kesän ulkopuolella kyläläisille. Etenkin nuorisolle enemmän järjestettyä toimintaa.
- Rauhallinen paikka, jossa voi hoitaa esim. posti- pankki ja kauppa-asioita. Mahdolliselle kylätalolle voisi mennä, kun kaipaa juttuseuraa.
- Palvelut paremmat. Posti, pankkiatm, lisää asuntoja, julkinen liikenne parempi viikonloppuisin.
- Yhteisö, jossa eri väestö- ja ikäryhmät ovat luontevassa kanssakäymisessä keskenään.
- Nykyinen suunta ok. Vanhusten ja nuorten asiat eniten retuperällä. Toivon, että heidän osaltaan parempaan suuntaan.
- Yleisesti ottaen siistimpi, ja nuorille enemmän yhteisiä tiloja, ja harrastusmahdollisuuksia.
- Paremmat palvelut esim. posti, pankki(vähintään automaatti), avanto
- Entistä miellyttävämpi, viihtyisämpi
- Aika samanlainen. Paremmat posti/pankkipalvelut (esim. Otto), Oma yläaste. Valmis sauna ja kylätalo
- Elinvoimainen käsityöläiskyläyhteisö, johon mahtuu kaikenlaiset ihmiset. Turismia ei tarvitse kasvattaa enempää.
- Yhtä rauhallista asua, mutta talviajan tapahtumia voisi miettiä, miten saada silloin lisää toimintaa!
- Moniammatillisempi SUVAITSEVAISEMPI! Yllättäin olen kokenut kylän ilmapiirin vähän suvaitsemattomaksi. Tuntuu, että ”valta” jakautuu epätasaisesti.
- Aktiivinen, vireä kylä, jossa hyväksytään kaikki kyläläiset ilman taiteilija-käsityöläistäustaa. Kylä, jossa huomioidaan lapset ja nuoret
- Vilkas turistikeskus, puhdas joki, Siwa, risuton tienvieri, vilkas torielämä, hyviä näyttelyitä. Menestyvä Fis kars yhtiö.
- Ennakkoluuloton, inspiroiva, avoin, edelläkävijä, rohkea, turvallinen, suvaitsevainen, kodikas

Yleisesti ottaen näyttää siltä, että ruukin nykyiseen kehitykseen ollaan kohtuullisen tyytyväisiä. Muutamia epäkohtia tämäkin kysymys nostaa esiin, mutta millä paikkakunnalla näitä epäkohtia ei olisi?

Kysymyksessä kymmenen pyydettiin antamaan kouluarvosana Fiskarsin tämänhetkiseltilanteelle. Keskiarvoksi tuli sekä miehillä että naisilla noin 8. Huomioitavaa on, että vain kaksi vastaajaa antoi kiitettävän arvosanan. Asteikon päivästäisessä päässä löytyi ainoastaan yksi vastaaja, joka oli antanut arvosanan 4. Kahdeksan keskiarvoa voidaan kuitenkin pitää aivan hyvänä. Pitää kuitenkin muistaa, että on paljon tehtävää, jotta arvosanaa saataisiin nostettua lähemmäs yhdeksää.

Seuraavassa kysymyksessä tiedusteltiin, mikä saisi kysymyksessä kymmenen annetun arvion paranemaan. Teen tässä samalla tavalla, kuin kysymyksessä yhdeksän, eli esittelen tässä vastauksia, joita kyseiseen kohtaan kirjoitettiin. Monet vastasivat vain lyhyesti ”Katso kohta 9” tai vastaavaa, mikä on hyvin

ymmärrettävää. Jos kylä kehittyisi suuntaan johon vastaaja haluaa on vain luonnollista, että tyytyväisyys suurensi.

- Autojen parkkipaikat kylän laitamille, ei keskellä toria, vähemmän raskasta liikennettä peltorivillä.
- Ympärivuotista tapahtumaa kylälle!
- Julkinen liikenne myös sunnuntaisin. Karjaa-Fiskars-Karjaa n. 14-15.30
- Avoimuutta ja tierottamista yhdistysten ja yritysten suunnitelmista tekemisistä kyläläisille
- Postipalvelut kylään
- Työ
- Se, et tavallisetki ihmiset saisi osallistua kaikkeen, eikä vaa taiteilijat!
- Nuorten tilat/toimintaa lisää
- Lisää asuntoja + vanhojen talojen kunnostamiseen painostettaisiin
- Hiihtohissi suutarinmäessä
- Palveluita lisää. Nuorille toimintamahdollisuuksia.
- Vanhakantaisen jakautumisen estäminen (ettei historia toistaisi itseään!)
- Paradox. Siwassa vois olla lihatiski. Ja kalatiski, jos saan sanna.
- Ruukilla pitäisi olla parempi suojelutaso. Museovirastoa ei näy, ei uusia mitä tahansa rakennuksia ksekustaan!!
- Yöhiljaisuus
- Asuntojen kunto & vuokran suuruus = epätasapainossa
- Liikenneyhteydet, valaistus, hallittu kasvu, isompi kauppa, reuna-alueiden pihojen siivoaminen, leirintäalue
- Asukasdemokratiaa lisää, kouluihin ja päivähoitoon laatua lisää, pienyritystoimintaa lisää, Fiskars-yhtiö avoimemmaksi, luontoarvojen hoitoon lisää laatua, uusien ja vanhojen asukkaiden vuorovaikutusta lisää.
- Eri ihmisryhmien läheneminen toisiinsa
- Pienempi kirpputoritoiminta ja turistien pysyminen heille tarkoitetuilla alueilla
- Oma asunto
- Panostusta nuorisoon, tapahtumia kaikille kyläläisille kesän ulkopuolella. Lasten päivähoitoa lisättävä niin, että kaikille Fiskarsilaisille lapsille riittäisi hoitopaikkoja täältä.
- Sähkönjakelu kuntoon. Asiamiesposti kylään. Turvalliset jalkakäytävät. Yleiset kulkuyhteydet paremmiksi.
- Julkinen liikenne parempi viikonloppuisin. Posti.
- Kylän ”vanhat” asukkaat täytyisi saada mukaan, koska he ovat sitä mieltä, että uudet ja vasta täällä vähän asuneet ovat liikaa päällepäsmäreinä
- Vanhojen ja uusien fiskarilaisten kehittynyt kanssakäyminen. Viikonloppujen liikenneyhteyksien paraneminen. Postipalvelujen paraneminen.
- Joukkoliikenteen kehitys, edullisemmat hinnat ravintoloissa, kylänkauppa paremmaksi, roskaaminen kuriin, pankkiautomaatti ruukkiin.
- Pankkiautomaatti, ”kylätalo”=(Ruukin baari takaisin)
- Vanhusten ja nuorten toimintojen lisääminen. Ruokakaupan laajeneminen. Pankkiautomaatti.
- Kyläteiden kunto, ja niiden ympäristöt
- Kunnan hölmöilyt esim. kinttupolkujen asfaltointi pois
- Vielä kiinteämpi verkosto ihmisten kesken
- 1) Liikenneyhteydet 2) Nuorisotila/toimintaa 3) Uimapaikka
- Nuorten ongelmien oikominen, heidän hyvinvointinsa/käyttöksensä paraneminen + virikkeellisen toiminnan turvaaminen.
- Liikenneyhteydet ja palvelut (Parempia!)

- ”Kansankuppila” pitäisi perustaa. Nyk. Ravintolat ovat liian hienoja ja kalliita. Yhdistyksissä toimitaan nurkkakuntaisesti. Yhteistyötä niiden välillä lisää. Luontomatkoja, elämysmatkoja voisi lisätä myös ympärivuotisesti.
- Ajoissa tiedottaminen ja ns. pyytettömien tapahtumien järjestäminen... vauvasta vaariin ja duunarista-toimitusjohtajaan kaikki mukaan! Kaikki ihmiset huomioidaan tasa-arvoisesti.

Tässä kysymyksessä tuli selvästi esille jo se mikä aikaisemminkin. Postipalvelut, nuortentoiminta ja kulkuyhteydet herättivät eniten kritiikkiä. Näiden asioiden priorisointi näyttäisi olevan valtaosan asukkaiden mielestä kaikkein tärkeintä.

Kylätalon perustamista koskevassa kysymyksessä varsinainen tilastointi on hieman hankalaa, sillä vastaajien keskuudessa oli selvästi epätietoisuutta siitä, miten kysymyksen pitäisi vastata. Osa oli ympyröinyt numerot kuten edellisissä kysymyksissäkin, mutta osa oli ympyröinyt vain ne kirjaimet, joita he pitivät tarpeellisina. Tästä johtuen lukuihin ei pidä luottaa sokeasti, mutta totuus kuitenkin on, että kylätalon perustamista pidettiin erittäin tarpeellisena, ja kaikkia kysymyksessä esillä olleita vaihtoehtoja kaivattiin sinne; osaa enemmän, osaa vähemmän.

Kahvila ja seurustelutila ja mahdollisuus noutaa postilähettykset saivat eniten kannatusta. Tässä tulee jälleen ilmi tarve vähintään asiamiespostille. Kahvila ja seurustelutila auttaisi myös varmasti yhdistämään asukkaita, sitähän monessa vastauksessa kaivattiin. Se saattaisi tuoda myös jonkunlaista helpotusta nuorten tilanteeseen. Heillä olisi paikka kokoontua. Kylätalolle voisi ehkä jopa järjestää erityisiä nuorteniltoja, resursseista riippuen tietenkin. Valmiiden vaihtoehtojen lisäksi kylätalolle haluttiin mm. kirjastotoimintaa, mahdollisuutta järjestää juhlia, sekä yksityisiä, että julkisia, harrastusmahdollisuuksia, pankkiautomaattia, kokoustiloja, videovuokraamoja, työkalulainausia ja kuntosalia. Tilausta kylätalolle selvästi on, ja siltä odotetaan paljon. Onkin tärkeä pitää huoli siitä, että tuleva kylätalo todella tyydyttää asukkaita mahdollisimman paljon, ja tarjoaa mahdollisuuksia sosiaaliseen integraatioon sekä tarjoaa niitä palveluja, mitä ihmiset haluavat.

Viimeisessä kysymyksessä tiedusteltiin asukkaiden halukkuutta osallistua ruukin asioiden hoitoon ja sen kehittämiseen. Vastaukset olivat hyvin positiivisia. Vain yksi vastaajista ilmoitti, ettei ole halukas millään tavalla osallistumaan näihin asioihin. Kaikkein eniten halukkaita löytyi henkisenä tukena olemiseen, mutta myös talkoisiin osallistuminen keräsi halukkuutta yli puolelta vastaajista. Voidaan perustellusti todeta, että ruukin asioiden kehittyminen sen asukkaiden haluamaan suuntaan, ei ainakaan pitäisi olla asukkaiden aktiivisuuden puutteesta kiinni. Kysymyksen tulos on varmasti positiivinen merkki lähdettäessä toteuttamaan uudistuksia.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että tutkimus oli onnistunut. Ne muutama epäkohta jotka ruukissa on, tulivat hyvin ilmi ja nyt asianosaisten on helppo keskittyä asukkaille tärkeisiin asioihin. Osaa voi olla vaikeakin toteuttaa nykyresursseilla, mutta asukkaiden oma positiivinen asenne voi tehdä mahdottomastakin mahdollisen. Suurimmat puutteet olivat juuri postin puuttuminen, pankkiautomaatin puuttuminen, kulkuyhteydet viikonloppuisin ja nuorille sopivan toiminnan puute. Tyytyväisimpiä oltiin selvästi henkisen puolen asioihin. Ruukin ilmapiiri on kunnossa ja siellä vallitsee positiivinen ilmapiiri.

Liitteet:

Kaaviot

Kysymyslomake